

VAPO OY

Korvanevan kasvillisuusselvitys, Jalasjärvi

Sisältö

1	AINEISTO JA MENETELMÄT	1
		—
2	ALUEEN YLEISKUVAUS	1
2.1	Luonnontilaisuus	<u>1</u>
2.2	Suoyhdistymä ja suotyypit	<u>1</u>
2.3	Maisema ja virkistyskäyttö	<u>3</u>
		—
3	SUOJELUALUEET JA ALUEVARAUKSET	4
		—
4	LUONTOTYYPIT	4
		—
4.1	Luonnonsuojelulain mukaiset luontotyypit	<u>4</u>
4.2	Uhanalaiset luontotyypit	<u>4</u>
4.3	Vesilain mukaiset luontotyypit	<u>4</u>
4.4	Metsälain mukaiset luontotyypit	<u>4</u>
		—
5	LAJIT	4
		—
5.1	Luontodirektiivin tiukkaa suojelua vaativat lajit	<u>4</u>
5.2	Erityisesti suojeltavat lajit	<u>5</u>
5.3	Rauhoitetut lajit	<u>5</u>
5.4	Uhanalaiset lajit	<u>5</u>
5.5	Suomen vastuulajit	<u>5</u>
5.6	Silmälläpidettävät ja alueellisesti uhanalaiset lajit	<u>5</u>
		—
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	5
		—
7	KIRJALLISUUS	5
		—
Liite 1	Selvitysalueen sijainti	
Liite 2	Suotyypit	
Liite 3	Selvitysalueen lajisto	
Liite 4	Valokuvia selvitysalueelta	

Pöyry Finland Oy

Ismo Yli-Tuomi, biologi FM
Soile Turkulainen, biologi FM

maastotyöt, raportointi
raportointi

Yhteystiedot:
Pöyry Finland Oy
Juhana Herttuan puistikatu 21, 20100 Turku
puh: 010 33 31537
e-mail: etunimi.sukunimi@poyry.com

1 AINEISTO JA MENETELMÄT

Tämä kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys on laadittu Vapo Oy:n Jalasjärven Korvanevalle suunnittelemaa turvetuotantoalueen laajennusta varten.

Maastoinventoinnin ja raportoinnin on tehnyt biologin koulutuksen saanut ja suokasvillisuuteen perehtynyt kasvillisuuskartoittaja. Maastotyö tehtiin 10.9.-11.9.2013.

Uhanalaisten putkilokasvien, sammalten ja kääpien esiintymistiedot tarkistettiin Suomen ympäristökeskuksen tiedoista. Korvanevan kasvillisuustyyppien määrittäminen aloitettiin tarkastelemalla ilmakuvaa ja maastokarttaa. Maastossa selvitysalue kierrettiin kokonaisuudessaan niin, että kasvillisuustyyppien vaihtelu saatiin kattavasti selvitettyä.

Suotyypit on määritetty pääosin Eurolan ym. (1995) mukaan. Muutamilla alueilla on kuitenkin käytetty Suokasvillisuusoppaan nimistöä poikkeavia nimiä tai lisämääreitä. Suotyyppien ja lajiston määrittämisessä käytetyt oppaat ja muu kirjallisuus on lueteltu luvussa 7.

Vaikka selvitysalue on tutkittu joka puolelta ja osittain myös rajauksen ulkopuolelta, ei kaikkia alueella esiintyviä kasvilajeja ole välttämättä havaittu eikä kaikkia suokasvillisuustyyppien määrittämisen kannalta vähämerkityksisiä kasvilajeja ole pyritty merkitsemään muistiin.

2 ALUEEN YLEISKUVAUS

Korvaneva sijaitsee Jalasjärven kunnassa noin 9 km keskustasta lounaaseen. Selvitysalue on keskiboreaalista kasvillisuusvyöhykettä (alajako Pohjanmaa 3a) ja kuuluu Etelä-Pohjanmaan eliömaakuntaan. Suokasvillisuusvyöhyke on kilpiketaat eli konsentriset kermikeitaat (alajako Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan kilpiketaat 1c) (Oiva-tietokanta 2013). Selvitysalueen sijainti on esitetty liitteen 1 kartassa ja aluerajaus liitteessä 2. Neljästä osa-alueesta koostuvan selvitysalueen kokonaispinta-ala on 360 ha.

Korvanevan kasvillisuuskuviointi on esitetty liitekartassa 2. Liitteessä 3 on listaus alueella havaituista putkilokasvi- ja sammallajeista ja liitteessä 4 on valokuvia maastokäynniltä.

2.1 Luonnontilaisuus

Selvitysalue on kokonaisuudessaan selvästi luonnontilaansa menettänyttä räme- tai nemuuttumaa tai turvekangasta.

2.2 Suoyhdistymä ja suotyypit

Alueen suoyhdistymätyypin määrittäminen ei ole kaikilta osin mahdollista, mutta osalla aluetta on luonnontilaisena ollut kilpiketaasta.

Osa-alue 1

Osa-alue on kokonaisuudessaan noin 10 metriä pitkää mäntyä kasvavaa varputurvekangasta (Vrptkg). Männyn joukossa on jonkin verran myös huomattavasti pienempää koi-vua ja kuviolla on pienialaisia puuttomia tai vähäpuustoisia kohtia. Kenttäkerroksessa

on suopursua, juolukkaa ja kanervaa ja pohjakerroksessa seinäsammalta, rämerahkasammalta, rämekarhunsammalta, kangasrahkasammalta, kangaskynsisammalta sekä torvi- ja poronjäkäliä.

Osa-alue 2

Turvekankaat

Osa-alueella on laajalti pääosin kanervavaltaista neva- ja keidasrämesyntyistä varputurvekangasta (Vrptkg). Kuviolla on pääosin lähes puhdasta 5-10 metriä pitkää männikköä ja kenttäkerroksessa on kanervan lisäksi mm. suokukkaa, variksenmarjaa, suopursua, vaivaiskoivua, hillaa ja nevasyntyisissä kohdissa runsaasti tupasvillaa. Pohjakerroksessa on seinäsammalta, ruskorahkasammalta, rämerahkasammalta, rusorahkasammalta, kangaskynsisammalta, paakkurahkasammalta, kalvakkarahkasammalta sekä torvi- ja poronjäkäliä.

Muuttumat

Osa-alueen ojittamattomalla osalla on laajalti keidasrämeen muuttumaa (KeRmu), jonka vesitaloudessa tapahtuneiden muutosten voimakkuus vaihtelee hieman alueittain, mutta koko kuvio on kuitenkin menettänyt siinä määrin luonnontilaisuuttaan, että sitä ei voida pitää luonnontilaisen kaltaisena. Kermipinnat ovat pääosin kanervarahkarämettä, jolla kasvaa harvaa ja kitukasvuista rämemännikköä. Väli- ja rimpipinnat ovat huomattavasti kuivuneet ja osin taimettuneet. Lajistoon kuuluvat mm. suokukka, tupasvilla, hilla, rämerahkasammal, silmäkerahkasammal, vajorahkasammal, ruskorahkasammal, rusorahkasammal, karpalo, vaivaiskoivu sekä torvi- ja poronjäkäliä. Osa-alueen eteläosassa on pienialaisesti myös variksenmarjarahkarämeen muuttumaa (RRmu).

Keidasrämeen muuttuma-alueiden välissä on ilmakuvalinkin näkyvä minerotrofinen juotti, jolla on pääosin oligotrofista lyhytkorsinevan muuttumaa (OILkNmu) ja pohjoisosassa pienialaisemmin myös rahkasammalrimpinevan muuttumaa. Minerotrofiselle osalle on ennen ojituksia tullut vesiä suon eteläpuolelta, mutta nykyisin vedet ohjautuvat suurelta osin osa-alueen eteläreunan oja pitkin idän ja kaakon suuntaan, mikä näkyy nevakasvillisuustyyppien huomattavana kuivuutena. Alue on myös osittain taimettunut ja välipinnoille on ilmaantunut kuivumisen myötä pienialaisia mätäspintoja. Lajistoon kuuluvat mm. rämerahkasammal, silmäkerahkasammal, rusorahkasammal, kalvakkarahkasammal, suokukka, rahkasara ja tupasvilla.

Pohjoisemman avosualueen eteläreunassa on kapealti jouhisara- ja osittain myös pullosaravaltaisen saranevan muuttumaa (SNmu). Pohjakerroksessa on rämerahkasammalta ja sararahkasammalta.

Kivennäismaat

Osa-alueen kaakkoisosassa on varttunutta kuivahkon kankaan männikköä. Kuvio on tavanomaista metsätalousmaata, eikä kuviolla ole erirakenteisuutta tai huomattavaa määrää lahopuuta.

Osa-alue 3

Muuttumat

Ojittamattomalla alueella on keidasrämeen (KeRmu) ja oligotrofisen lyhytkorsinevan muuttumaa (OILkNmu). Ilmakuvalla näkyvä minerotrofinen juotti on selvästi kuivunut pohjoispuolella olevista ojituksista johtuen ja kuvio on jonkin verran taimettunut.

Turvekankaat

Suurin osa alueesta on varputervekangasta (Vrptkg). Kenttäkerroksen valtalaji vaihtelee alkuperäisen suokasvillisuustyypin mukaan. Eteläosassa on selkeästi keidasrämesyntyistä aluetta ja pohjoisosassa on luonnontilaisena ollut myös muita rämekasvillisuustyypppejä, ainakin isovarpurämettä, lyhytkorsirämettä ja ilmeisesti korpirämettä. Pohjoisosassa on pienialaisemmin myös nevasyntyistä varputurvekangasta ja keskiosassa pieni kaistale avohakattua varputurvekangasta.

Kivennäismaat

Länsiosassa on pienialaisesti avohakattua kivennäismaata (MT).

Osa-alue 4

Muuttumat

Länsiosassa on laajalti ojittamatonta räme-välipintaista ja räme-rimpipintaista keidasrämeen muuttumaa (KeRmu). Kermipinnat ovat pääosin variksenmarjarahkarämettä ja puusto on harvaa rämemäntyä, jonka joukossa on runsaasti ojitusten jälkeen ilmaantunutta männyntainta. Lajistoon kuuluvat mm. seinäsammal, silmäkerahasammal, rämerahasammal, rusorahasammal, ruskorahasammal, tupasvilla, hilla, suokukka sekä torvi- ja poronjäkäliä.

Turvekankaat

Suurin osa osa-alueesta on varputurvekangasta (Vrptkg), jolla kenttäkerroksen valtalaji sekä puuston määrä vaihtelee huomattavasti. Alueella on suopursu-, juolukka- ja kanervavaltaisia alueita, joiden alkuperäisiin kasvillisuustyypppeihin on kuulunut ainakin keidasräme, isovarpurämä, korpirämä ja pienialaisemmin nevakasvillisuustyypppejä. Osa-alueen eteläosassa on laajalti myös avohakattua varputurvekangasta, jolla kasvaa noin 2 metriä pitkää männyntainta. Osa-alueen keskiosassa on myös vastikään palanutta aluetta.

Itäosassa on varttunutta mäntyä ja matalaa alikasvoskoivua kasvaa mustikkaturvekangasta ja puolukkaturvekangasta (Mtkg). Mustikka on valtaosalla kuviota puolukkaa runsaampi ja muuhun lajistoon kuuluvat mm. seinäsammal, kangaskynsisammal, korpirahasammal, korpikarhunsammal, rämerahasammal, kangasrahasammal, variksenmarja, suopursu ja metsäalvejuuri. Osa alueesta on tiheää koivutaimikkoa.

2.3

Maisema ja virkistyskäyttö

Ilmakuvatulkinnan ja maastohavaintojen perusteella selvitysalueen lähiympäristössä on pääosin nuorta ja varttuvaa kasvatusmetsää kasvavaa ojitetta turvemaata ja kivennäis-

maata ja jonkin verran ojittamatonta keidassuota. Osa-alueen 4 länsipuolella on laaja Pallonevan turvetuotantoalue.

Lähin asumus on Lautasalo, joka sijaitsee Ikkeläjärven rannalla noin 1,8 km:n etäisyydellä osa-alueen 2 luoteispuolella.

Keidasrämeen muuttumilla on jonkin verran hillaa, mutta alueen merkitys marjastuksen kannalta lienee hyvin vähäinen.

Pääosin luonnontilansa menettäneillä ja käytössä olevien turvetuotantoalueiden läheisyydessä sijaitsevilla alueilla ei todennäköisesti ole merkittävää maisemallista arvoa.

3 SUOJELUALUEET JA ALUEVARAUKSET

Valtion ympäristöhallinnon Oiva-tietokannan (2013) mukaan Korvanevan selvitysalueella ei ole Natura 2000 -alueverkostoon kuuluvia kohteita, luonnonsuojelualueita tai suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita. Lähimmät Natura 2000 -alueet ovat Iso Koihnanneva (FI0800034, SSO100278) ja Mustasaarenneva (FI0800010, SSO100280), jotka sijaitsevat noin 9 km:n päässä selvitysalueen lounais- ja eteläpuolella. Molemmat Natura-alueet sisältyvät pääosin myös soidensuojeluohjelmaan. Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuisto (KPU100015) ja siihen sisältyvät Kauhaneva – Pohjankankaan Natura-alue (FI0800002) ja Kampinkeitaan (SSO100281) soidensuojelualue sijaitsevat lähimmillään noin 20 km:n etäisyydellä lounaan suunnassa. Selvitysalueen ympäristössä sijaitsevat suojelualueet on esitetty liitteen 1 kartassa.

4 LUONTOTYYPIT

4.1 Luonnonsuojelulain mukaiset luontotyytit

Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain (LSL 29§) nojalla suojeltuja luontotyyppijä.

4.2 Uhanalaiset luontotyytit

Selvitysalueella ei ole uhanalaisia luontotyyppijä (Raunion ym. 2008 mukaan).

4.3 Vesilain mukaiset luontotyytit

Selvitysalueella ei ole vesilain 2. ja 3. luvun mukaisia suojeltuja pienvesiä.

4.4 Metsälain mukaiset luontotyytit

Selvitysalueella ei ole metsälain 10§:n mukaisia metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä elinympäristöjä (Meriluoto ja Soininen 1998).

5 LAJIT

5.1 Luontodirektiivin tiukkaa suojelua vaativat lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän eikä maastokäynnillä havaittu luontodirektiivin liitteen IV(b) mukaisia lajeja.

5.2 Erityisesti suojeltavat lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän eikä maastokäynnillä havaittu erityisesti suojeltavia lajeja.

5.3 Rauhoitetut lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän eikä maastokäynnillä havaittu rauhoitettuja lajeja.

5.4 Uhanalaiset lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän eikä maastokäynnillä havaittu valtakunnallisesti uhanalaisia lajeja.

5.5 Suomen vastuulajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän eikä maastokäynnillä havaittu Suomen kansainvälisiä vastuulajeja.

5.6 Silmälläpidettävät ja alueellisesti uhanalaiset lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän eikä maastokäynnillä havaittu silmälläpidettäviä tai alueellisesti uhanalaisia lajeja.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Jalasjärven kunnan alueella sijaitseva Korvanevan selvitysalue on kokonaisuudessaan selkeästi luonnontilaansa menettänyttä muuttumaa tai turvekangasta.

Valtion ympäristöhallinnon Oiva-tietokannan (2013) mukaan Korvanevan selvitysalueella ei ole Natura 2000 -alueverkostoon kuuluvia kohteita, luonnonsuojelualueita tai suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita. Lähimmät Natura 2000 -alueet ovat Iso Koihnanneva (FI0800034, SSO100278) ja Mustasaarenneva (FI0800010, SSO100280), jotka sijaitsevat noin 9 km:n etäisyydellä selvitysalueen lounais- ja eteläpuolella.

Selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Etelä-Suomen alueella uhanalaisiksi tai silmälläpidettäviksi arvioituja kasvillisuustyyppisiä.

Selvitysalueella ei myöskään tiedetä esiintyvän eikä maastokäynnillä havaittu muita luonnon monimuotoisuuden kannalta huomioitavia luontotyyppisiä, kasvillisuustyyppisiä tai lajiesiintymiä.

7 KIRJALLISUUS

Eurola, S. 1999: Kasvipeitteemme alueellisuus. Oulanka reports 22. Oulanka biological station. University of Oulu.

Eurola, S., Bendiksen, K. ja Rönkä, A. 1992: Suokasviopas. Oulanka reports 11. Oulanka biological station. University of Oulu.

Eurola, S., Huttunen, A. ja Kukko-oja, K. 1995: Suokasvillisuusopas. Oulanka reports 14. Oulanka biological station. University of Oulu.

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. ja Uotila, P. (toim.) 1998: Retkeilykasvio. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo. Helsinki.

Laine, J. ja Vasander, H. 2005: Suotyypit ja niiden tunnistaminen. Metsäkustannus Oy. Hämeenlinna.

Meriluoto, M. ja Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Tapio.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus 2009: Turvetuotannon lupahakemuksen luontoselvitykset. Työryhmän muistio 5.2.2009.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.

Raunio, A., Schulman, A. ja Kontula, T. (toim.). 2008: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264+572 s.

Turveteollisuusliitto ry. 2002: Turvetuotannon ympäristövaikutusten arviointi. Ohjeita turvetuotannon luonto- ja naapurussuhdevaikutusten arvioimiseksi. Jyväskylä.

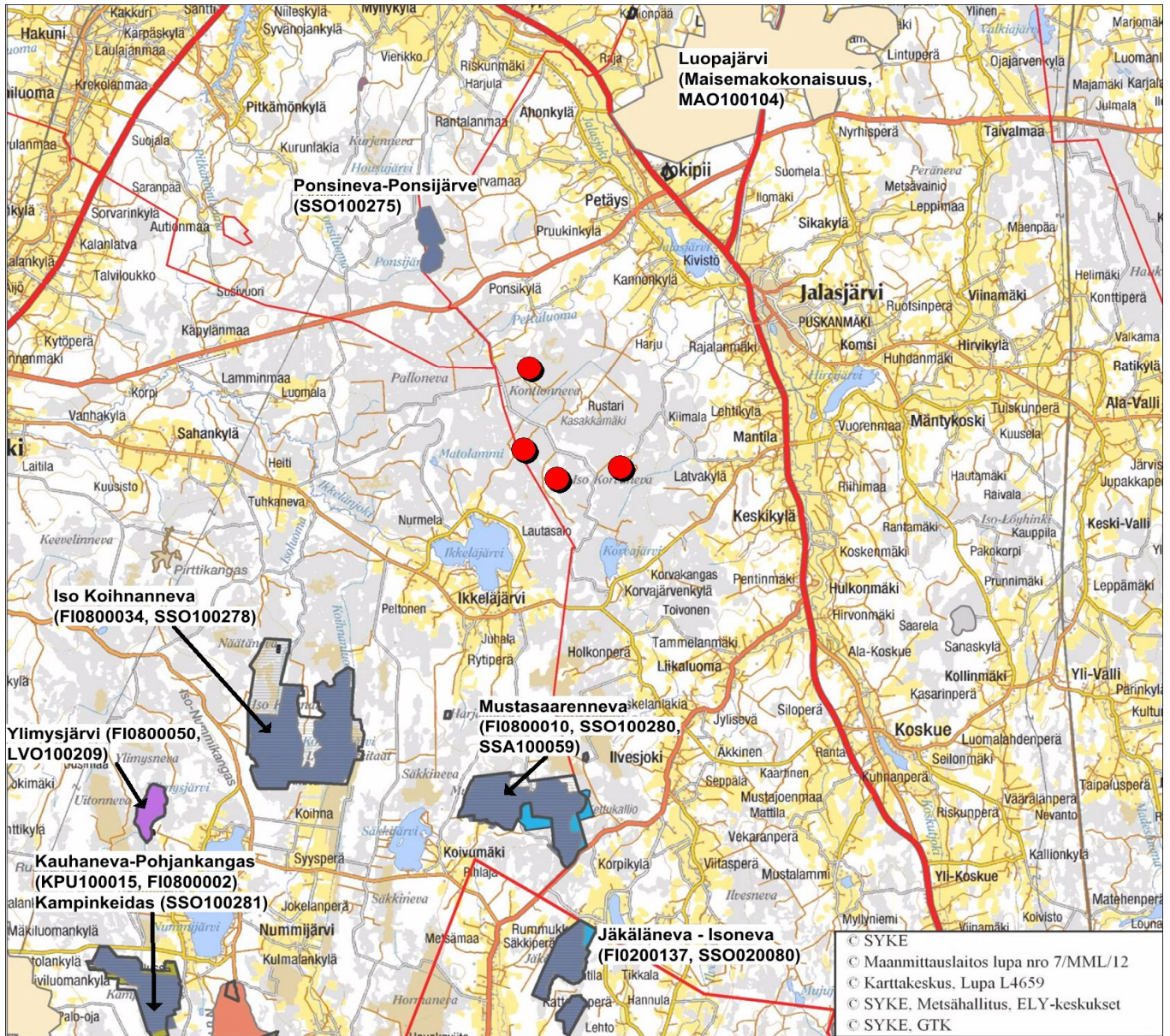
Valtion ympäristöhallinto 2013a. Oiva-tietokanta osoitteessa
<http://www.p2.ymparisto.fi/scripts/hearts/welcome.asp>.

Ympäristöministeriö 2012. Uudistunut vesilaki 2011 - keskeinen sisältö ja tärkeimmät muutokset. Ympäristöministeriön raportteja 1/2012. Helsinki 2012.

Selvitysalueen sijainti ja ympäröivät suojelualueet

Liite 1

Selvitysalueen osa-alueiden sijainti on merkitty punaisilla ympyröillä

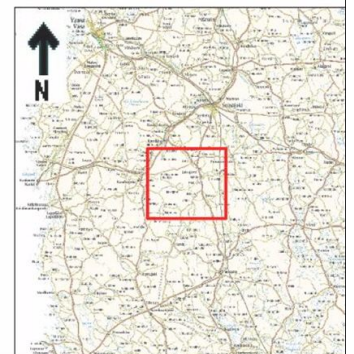

Mittakaava 1:200000

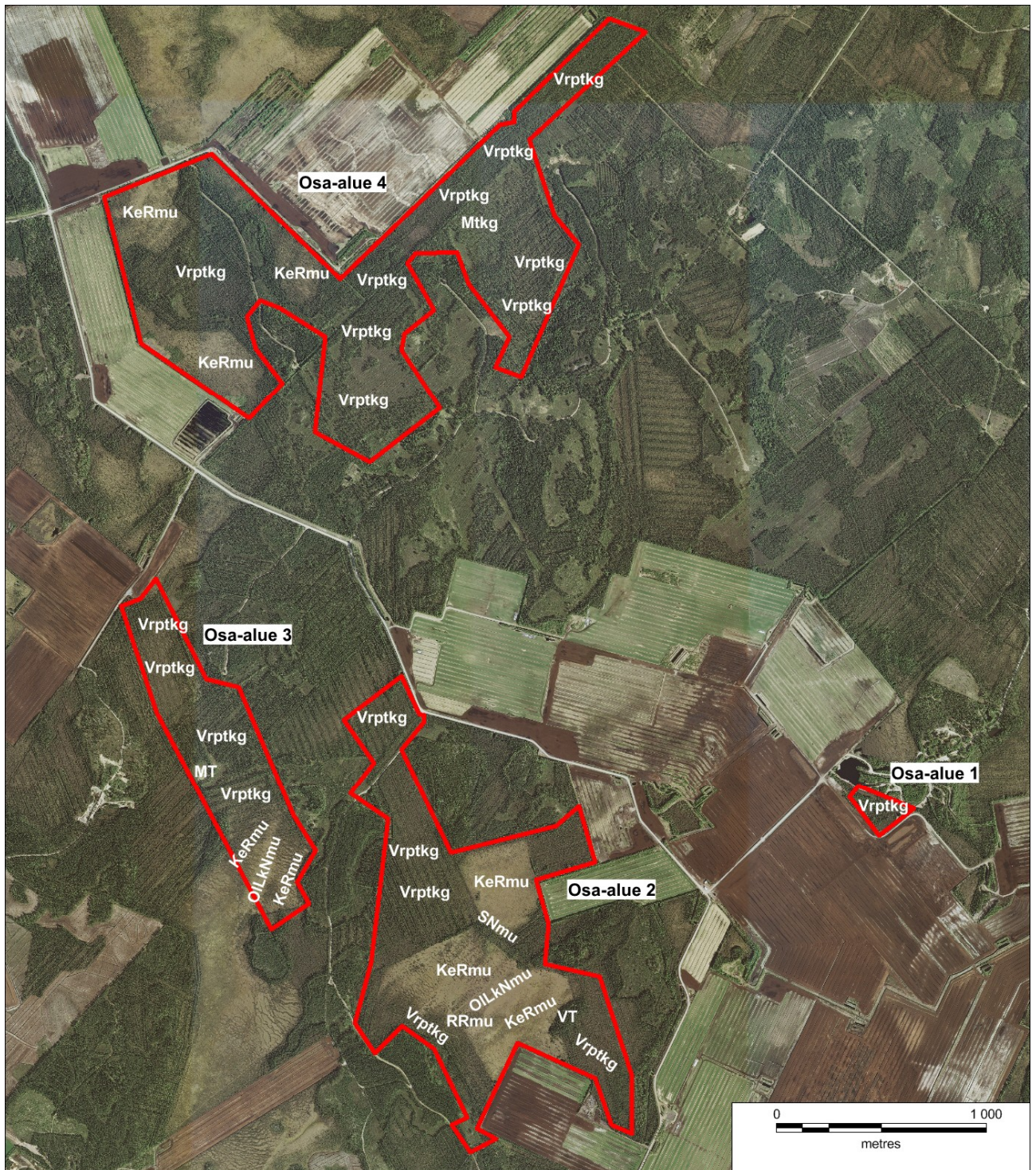
Koordinaattijärjestelmä: KKJ-yk

Nurkkapsteen koordinaatit: 6913277:3255974 - 6949877:3294774

Korvaneva, kasvillisuusyydit

Liite 2

Lyhenteet:

KeRmu = keidasrämemuuttuma

MT = tuore kangas

Mtkg = mustikkaturvekangas

OILkNmu = oligotrofinen lyhytkorsinevamuuttuma

RRmu = rahkarämemuuttuma

SNmu = oligotrofinen
saranevamuuttuma

Vrptkg = varputurvekangas

VT = kuivahko kangas

Korvanevan lajisto:

Liite 3

Putkilokasvit:

hieskoivu

oravanmarja

hilla

pallosara

isokarpalo

pihlaja

jouhisara

pikkukarpalo

juolukka

pultosara

kanerva

puolukka

kultapiisku

pyöreälehtikihokki

kurjenjalka

raate

kuusi

rahkasara

lillukka

riidenlieko

metsäalvejuuri

suokukka

metsälauha

suopursu

metsäkorte

tupasluikka

metsätähti

tupasvilla

mustikka

vaivaiskoivu

mutasara

valkopiirtoheinä

mänty

variksenmarja

Sammalet:

haprarahkasammal

poronjäkäle, torvijäkäle
(Cladonia-laji)

kangaskynsisammal

punarahkasammal

kangasrahkasammal

rämekarhunsammal

korporahkasammal

rämerahkasammal

metsäkerrossammal

ruskorahkasammal

rusorahkasammal

sararahkasammal

seinäsammal

silmäkerahkasammal

suonihuopasammal

vajorahkasammal

Valokuvia Korvanevan selvitysalueelta

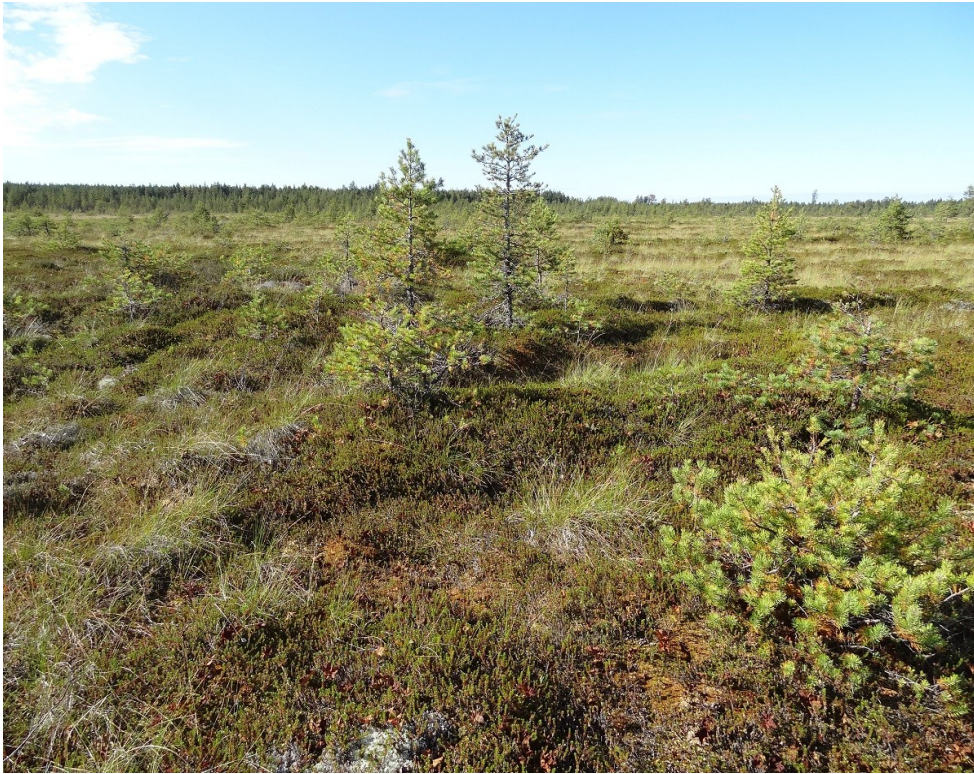
Liite 4

Kuva 1. Varputurvekangas, osa-alue 1.

Kuva 2. Varputurvekangas, osa-alue 2.

Kuva 3. Keidasrämemuuttuma, osa-alue 2.

Kuva 4. Saranevamuuttuma, osa-alue 2.

Kuva 5. Rahkarämemuuttuma, osa-alue 2.

Kuva 6. Keidasrämemuuttuma, osa-alue 3.

Kuva 7. Keidasrämemuuttuma, osa-alue 4.

Kuva 8. Varputurvekangas, osa-alue 4.

Kuva 9. Mustikkaturvekangas, osa-alue 4.

Kuva 10. Varpaturvekangas, osa-alue 4.

Kuva 11. Keidasrämemuuttuma, osa-alue 4.

Kuva 12. Varputurvekankaan taimikkoa, osa-alue 4.